

بدون داشتن خط‌مشی روشن، برخورداری از تکنولوژی بی‌فایده است و بی‌آنکه درباره همکاری جهانی بیاندیشم غیرممکن است که به توسعه تکنولوژی موفق شویم. دهه ۱۹۹۰ بشمارت می‌دهد که تکنولوژی و همکاری بین‌المللی دوشادوش هم در خدمت توسعه خواهند بود.

هم‌اکنون در زمانه‌ای بسر می‌بریم که در زمینه علوم تکنولوژی، تحولات و ابداعات برق‌آسایی صورت می‌پذیرد. تحولات تکنولوژی به سایر زمینه‌ها از جمله اقتصاد و سیاست سرایت می‌کند و به نوبه خود از آنها نیز تأثیر می‌پذیرد. بنابراین تبادل اطلاعات و گفت‌وگو و شنود درباره علوم و تکنولوژی و رشته‌های وابسته به آنها الزامی بنظر می‌آید.

به همین منظور در اوایل سال جاری میلادی دو گروه‌هایی بین‌المللی در ژاپن برگزار شد. در اولین گروه‌هایی کشورهای آلمان غربی، انگلستان، فرانسه، آمریکا، کره جنوبی و چین از جمله ۱۴ کشوری بودند که ۱۴۶ نفر شرکت‌کننده اعزام داشتند تا در زمینه چه باید کرد و چه‌ها می‌توان کرد؟ تبادل نظر بنمایند.

چه باید کرد؟

پژوهشگرانی که درباره علم و راهبردهای تکنولوژیک پژوهش کرده بودند نتیجه بررسی‌های اخیر خود را در آن گروه‌هایی ارائه کردند و درباره آنچه که باید در آینده‌ای نزدیک مطالعه و بررسی شود بحث نمودند. اکثر شرکت‌کنندگان متفق‌القول بودند که ایجاد شبکه‌ای جهانی برای هماهنگی در بین پژوهشگران، سازمانها و کشورها الزامی است.

از جمله پیشنهادهاى جالب مطرح شده در گروه‌هایی، طرق ارتقاى روند سیاست‌گذاری بود. هر سازمان باید متناسب با مسائل خاص خود به رشته‌های مختلف علمی بپردازد. کشورها و سازمانها باید به جای کوتاه‌بینی، به افراد خود بیاموزند که علم و تکنولوژی رادر سایر زمینه‌های زندگی به کار بندند.

به اعتقاد یکی از شرکت‌کنندگان در حال حاضر امکان جهانگیر کردن علم و تکنولوژی وجود دارد و حتی شرکت‌های رقیب هم در صورتی که در پژوهش‌ها و توسعه تکنولوژی با یکدیگر همکاری کنند به نتایج بسیار مطلوب اقتصادی و فنی دست خواهند یافت.

دومین گروه‌هایی «سمپوزیوم برنامه‌ریزی اقتصادی و تکنولوژیکی (TEP) توکیو» بود. این سمپوزیوم که در ششم مارس آغاز به کار کرد و سه روز ادامه یافت به سرپرستی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)، آژانس علمی و تکنولوژیکی ژاپن، وزارت امور خارجه، وزارت آموزش و پرورش و وزارت صنعت و تجارت برگزار گردید.

شرکت‌کنندگان در این سمپوزیوم درباره جهانگیر کردن تکنولوژی و اقتصاد، خط‌مشی کشورها و سازمانها، همکاری و رقابت در زمینه‌های علم و تکنولوژی به بحث پرداختند. شرکت‌کنندگان براهیت این نکته تأکید ورزیدند که باید در سطح جهانی به تقویت روند تبادل نظر اطلاعات علمی و تکنولوژیکی پرداخته و نیز خاطر نشان کردند، از آنجائیکه هر کشور قصد دارد تصمیم‌گیری در مورد خط‌مشی مستقل خود را شخصاً اتخاذ کند و از آنجائیکه این تصمیم‌گیری‌ها در هر کشوری متفاوت است و از آنجائیکه این تفاوتها موجب اصطکاک منافع و درگیری می‌گردند، پس ضروری است که در کاهش تنش‌ها و اختلافات ناشی از نظام‌های اقتصادی و تجاری مختلف بکوشیم تا در کل، سود بیشتری عاید بشریت گردد. ■

جولان آزادانه خویش قرارداد، جهان، حرکتی آرام، شورانگیز و بی‌بازگشت را به سوی آینده‌ای اساساً متفاوت با گذشته پدرانمان آغاز کرده؛ بی‌شک، آیندگان شاهد خواهند بود که صفحات تاریخ امروز نوع بشر، پیش از پیش آکنده از عطر مسحورکننده غزل آشتی‌کنان فرهنگهای متفاوتی است که تنگ نظریهای بازمانده از عهد عتیق رنگ خصومت بر آنان می‌زنند.

ما نیز به عنوان ملتی تاریخی با فرهنگ، اقتصاد، مذهب و ایدئولوژی سیاسی-اجتماعی خاص خود ناگزیریم تعریفی مجدد از نقشی که میتوانیم و باید در شکل‌بندی آینده تمدن زمینی داشته باشیم، دست یابیم؛ و این نیازمند تلاشی همه‌گیر و عمیق برای درک تحولات در حال وقوع جهانی و الویتهای ملی خود ماست. ■

جهانگیر شدن تکنولوژی